

Právo a judikatúra v praxi

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

- 1. Zo zastúpenia povinného rodiča advokátom môže súd usudzovať na majetkové pomery rodiča**
Rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6CoP/27/2017 zo dňa 26. 7. 2017
- 2. K odôvodneniu vierohodnosti dôkazu v prípade rozporu skutkových verzií prípadu**
Uznesenie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 3To/80/2016 zo dňa 20. 4. 2017
- 3. K prechodu nároku na bezdôvodné obohatenie za užívanie veci pri prevode vlastníctva k veci**
Rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/218/2016 zo dňa 29. 3. 2017
- 4. Súrodenecký pomer k poškodenému nezakladá právo odmietnuť výpoveď**
Uznesenie Krajského súdu Prešov sp. zn. 10To/30/2016 zo dňa 8. 2. 2017
- 5. K povahe vyhlásenia obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku vo vzťahu k poľahčujúcim okolnostiam**
Rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 23To/4/2017 zo dňa 14. 2. 2017
- 6. K účelnosti vynaložených trov právneho zastúpenia**
Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 264/2016-39 zo dňa 17. 8. 2016
- 7. K povinnosti oprávneného rodiča vyzdvihnúť dieťa u povinného rodiča**
Rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6CoP/1/2017 zo dňa 8. 2. 2017
- 8. K nárokom majiteľa zmenky voči priamym dlžníkom pri nezaplatení splatnej zmenky**
Rozsudok Vrchného súdu v Olomouci sp. zn. 4 Cmo 23/2016 zo dňa 7. 4. 2016
- 9. K uloženiu poriadkovej pokuty právnomu zástupcovi pre neúčast na pojednávaní**
Rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/34/2016 zo dňa 6. 10. 2016
- 10. Neoprávnený odber plynu bez uzatvorenej zmluvy a začiatok plynutia premlčacej doby**
Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 2904/2016 zo dňa 21. 9. 2016
- 11. Povaha zodpovednosti za škodu spôsobenú správcom pri výkone jeho funkcie**
Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29 ICdo 49/2014 zo dňa 28. 7. 2016
- 12. Zodpovednosť štátu za škodu a konanie o udelení povolenia na trvalý pobyt**
Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 2928/2016 zo dňa 8. 11. 2016
- 13. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom u osoby s nízkym vekom**
Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 3466/2015 zo dňa 18.10. 2016
- 14. K výške zadosťučinenia za nemajetkovú ujmu pre procesného nástupcu pôvodného účastníka konania**
Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 3945/2014 zo dňa 4. 10. 2016
- 15. K určitosti dojednania o zmluvnej pokute vo väzbe na dodržanie splatnosti faktúry**
Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 31 Cdo 2674/2014 zo dňa 19. 10. 2016

1. Zo zastúpenia povinného rodiča advokátom môže súd usudzovať na majetkové pomery rodiča

Rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6CoP/27/2017 zo dňa 26. 7. 2017

Anotácia:

Krajský súd Žilina v predkladanom rozhodnutí posudzoval (okrem iného) majetkové pomery otca, ktorý pre potreby určenia výživného deklaroval, že v podstate nemá nijaký stály príjem. Tvrdil, že je schopný si privyrobiť len príležitostne ako pomocný robotník v stavebníctve a vo zvyšku je odkázaný na finančnú podporu od svojich rodičov.

Súd jeho tvrdenia o nízkych príjmoch pokladal za nedôveryhodné; svoj úsudok pritom oprel najmä o skutočnosť, že otec bol v konaní právne zastúpený. Do spisu bolo zároveň založené plnomocenstvo, z ktorého vyplývalo, že otcovi sú právne služby advokáta poskytované za odmenu, ktorú sa otec zaviazal zaplatiť. Súd zároveň skonštatoval, že ak by bola majetková situácia otca taká, ako ju otec prezentoval, nevyužil by právnu pomoc plateného advokáta, ale služby Centra právnej pomoci.

Právna veta:

Treba prihliadnúť aj na to, že otec si v súdnych konaniach platí služby advokátky, ktorých cena, ako je všeobecne známe, nezodpovedá ním prezentovanému statusu chudobného človeka bez príjmu, odkázaného na pomoc rodičov. V plnomocenstve udelenom svojej advokátke na zastupovanie v konaní otec uviedol, že si je vedomý, že podľa dohody o poskytnutí právnej pomoci s advokátkou, odmenu za zastupovanie spolu s výdavkami a náhradou za stratu času je povinný právnej zástupkyňi kedykoľvek po jej vyúčtovaní tieto zaplatiť bez ohľadu na to, či bola prisúdená „odporcovi“ a že je zároveň povinný dať v súvislosti s tým advokátke aj primeraný preddavok. V prípade zlej sociálnej situácie by otec nepochybne využil služby Centra právnej pomoci, zriadených pre tento účel sociálne odkázaným ľuďom.

Právna oblasť: Rodinné právo

Právny inštitút: Výživné

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 36/2005 Z. z. – § 62 ods. 2
pre ČR: 89/2012 Sb. – § 913, § 915

2. K odôvodneniu vierohodnosti dôkazu v prípade rozporu skutkových verzií prípadu

Uznesenie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 3To/80/2016 zo dňa 20. 4. 2017

Anotácia:

Krajský súd Trenčín v predkladanom rozhodnutí upozornil na ustálenú súdnu prax, podľa ktorej platí, že pokiaľ súd posudzuje pravdivosť viacerých rôznych skutkových verzií prípadu, musí pri vyhodnocovaní vierohodnosti dôkazných prostriedkov postupovať vyvážene. Podľa názoru súdu je v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Trestného poriadku len taký postup, pri ktorom sa súd nedopustí odôvodnenia jednej z odlišných skutkových verzií okolnosťami, ktoré svedčia vierohodnosti dôkazného prostriedku podporujúceho túto skutkovú verziu bez dôkladného posúdenia toho, či tie isté okolnosti nesvedčia aj vierohodnosti dôkazného prostriedku podporujúceho druhú skutkovú verziu prípadu.

Na základe formulovaného pravidla Krajský súd Trenčín zrušil rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, ktorý v rozpore s uvedeným vychádzal z výpovede poškodenej bez toho, aby vyhodnotil, či nepriame dôkazy podporujúce výpoveď poškodenej nesvedčia aj obrane obžalovaného.

Právna veta:

Okresný súd uviedol, že uveril poškodenej, s výpoveďou ktorej korešpondovali okresným súdom označené nepriame dôkazy. Takýto postup je však podľa názoru odvolacieho súdu rozporný s ustálenou súdnou praxou, ktorá nepripúšťa možnosť odôvodniť vierohodnosť jednej z diametrálne odlišných verzií len okolnosťami, ktoré svedčia vierohodnosti druhého dôkazu bez analýzy, či tieto okolnosti nie sú v súlade aj s druhou verziou prípadu. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku, krajský súd nezistil, že by okresný súd skúmal, či dôkazy, ktoré podľa jeho názoru podporujú verziu, prezentovanú poškodenu, sú v rozpore s verziou obžalovaného.

Právna oblasť: Trestné právo procesné

Právny inštitút: Dokazovanie, odôvodnenie rozhodnutia

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 301/2005 Z. z. – § 168 ods. 1
pre ČR: 141/1961 Sb. – § 125 odst. 1

3. K prechodu nároku na bezdôvodné obohatenie za užívanie veci pri prevode vlastníctva k veci

Rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/218/2016 zo dňa 29. 3. 2017

Anotácia:

Krajský súd Žilina v predkladanom rozhodnutí posudzoval prípad, v ktorom žalobkyňa vymáhala nárok vyplývajúci z bezdôvodného obohatenia za užívanie pozemkov bez právneho dôvodu. Počas súdneho konania pozemky previedla darovateľkou zmluvou na svoju dcéru, ktorá sa stala právnou nástupkyňou v súdnom konaní s tým, že aktívnu legitimáciu dokladala jednostranným prehlásením darykyne, podľa ktorého na ňu pôvodná žalobkyňa spolu s darovanými nehnuteľnosťami previedla aj všetky práva a povinnosti spojené s darovanými nehnuteľnosťami vrátane práva vyplývajúceho zo súdneho konania, v ktorom bol riešený nárok z bezdôvodného obohatenia.

Krajský súd v Žiline však jednostranné prehlásenie darykyne vyhodnotil vo vzťahu k prechodu nároku na bezdôvodné obohatenie ako nedostatočné. Súd zároveň upozornil, že nárok na bezdôvodné obohatenie súvisiaci s užívaním veci bez právneho dôvodu neprechádza na nového vlastníka spolu s prevodom vlastníctva k predmetnej veci. Aby bol nárok riadne prevezený na nového vlastníka, musí byť podľa súdu uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávky (t. j. musí existovať dvojstranný právny úkon, na základe ktorého dôjde k postúpeniu pohľadávky).

Právna veta:

Pokiaľ ide o nárok vyplývajúci z bezdôvodného obohatenia, ktoré sa malo získať v dôsledku užívania pozemkov, tento je viazaný ako právo oprávnenej osoby (vlastníka) voči tomu, kto získal prospech bez právneho dôvodu (§ 451 Občianskeho zákonníka). Nárok z bezdôvodného obohatenia nie je zložkou vlastníctva, a preto nemôže automaticky prechádzať z vlastníckym právom pri jeho prevode (bez toho, aby zmluvné strany deklarovali vôľu previesť aj pohľadávku z bezdôvodného obohatenia). Hmotnoprávny vzťah založený niektorou zo skutkových podstát bezdôvodného obohatenia má záväzkovo právnú povahu, neupína sa k veci ako predmetu vlastníctva a nie je teda zložkou definovanou v § 123 Občianskeho zákonníka, ktorá v dôsledku právnej dispozície prechádza na právneho nástupcu. K uvedenému sa vyjadril vo svojej judikatúre aj Najvyšší súd ČR (sp. zn. 29 Cdo2631/2000), keď konštatoval, že „povinnosť vydat bezdôvodné obohacenie se neváže k věci...“, pričom implicitne možno tento názor potvrdiť aj rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/73/2000, podľa ktorého „aj pohľadávky vyplývajúce z bezdôvodného obohatenia možno platne v zmysle ustanovení §524 a nasl. Občianskeho zákonníka postúpiť. Od oznámenia, resp. preukázania dlžníkovi, že jeho veriteľ postúpil pohľadávku, môže sa dlžník zbaviť záväzku jeho splnením, iba ak plnil postupníkovi, okrem prípadov uvedených v ustanovení § 530 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka, t. j. keď postupník dá postupcovi k vymáhaniu pohľadávky súhlas v prípade, že ju sám nevymáha“.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Bezdôvodné obohatenie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 40/1964 Zb. – § 451, § 524
pre ČR: 89/2012 Sb. – § 2991, § 1879

4. Súrodenecký pomer k poškodenému nezakladá právo odmietnuť výpoveď

Uznesenie Krajského súdu Prešov sp. zn. 10To/30/2016 zo dňa 8. 2. 2017

Anotácia:

Krajský súd Prešov v predkladanom rozhodnutí riešil okrem iného situáciu, v ktorej súd prvého stupňa nesprávne poučil dve svedkyne o možnosti odoprieť výpoveď. Obe svedkyne boli sestrami poškodeného a súd prvého stupňa ich poučil v tom zmysle, že majú možnosť odoprieť výpoveď podľa ustanovenia § 130 ods. 1 a 2 Trestného poriadku s odkazom na skutočnosť, že poškodený je ich bratom. Následne súd prvého stupňa prečítal výpovede oboch sestier zo zápisnice o ich výpovediach z prípravného konania.

Krajský súd Prešov však so súdom prvého stupňa čo do posúdenia možnosti oboch sestier odoprieť výpoveď nesúhlasil, keď uzatvoril, že ustanovenie § 130 ods. 1 a 2 Trestného poriadku dopadá len na súrodenecký pomer svedkov a obvineného. Nedopadá však (a to ani analogicky) na súrodenecký pomer svedkov a poškodeného.

Právna veta:

Z ust. § 130 ods. 1, 2 Tr. poriadku vyplýva, že právo odoprieť výpoveď ako svedok má príbuzný obvineného v priamom rade, jeho súrodenec, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh. Svedok je oprávnený odoprieť vypovedať tiež vtedy, ak by výpoveďou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania seba, svojmu príbuznému v priamom rade, svojmu súrodencovi, osvojiteľovi, osvojenecovi, manželovi alebo druhovi, alebo iným osobám v rodinnom alebo obdobnom pomere, ktorých ujmu by právom pociťoval ako vlastnú ujmu. Svedok je oprávnený odoprieť vypovedať aj vtedy, ak by výpoveďou porušil spovedné tajomstvo alebo tajomstvo informácie, ktorá mu bola zverená ústne alebo písomne pod podmienkou mlčanlivosti ako osobe poverenej pastoračnou starostlivosťou. Svedkyne však nie sú v pomere uvedenom v § 130 Tr. poriadku, ale sú len sestrami poškodeného, pričom takýto pomer právo odoprieť výpoveď nezakladá. Preto odopretie výpovede týchto svedkýň na hlavnom pojednávaní bolo neoprávnené a dôkazy prečítaním zápisnic o ich skorších výpovediach je potrebné považovať za vykonané v rozpore s ustanoveniami Tr. poriadku. Pre nesprávne poučenie prvostupňovým súdom do úvahy neprichádzalo ani prečítanie zápisnic o skorších výpovediach týchto svedkýň podľa § 263 ods. 3 písm. c) Tr. poriadku.

Právna oblasť: Trestné právo

Právny inštitút: Odmietnutie výpovede

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 301/2005 Z. z. – § 130
pre ČR: 141/1961 Sb. – § 100

5. K povahe vyhlásenia obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku vo vzťahu k poľahčujúcim okolnostiam

Rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 23To/4/2017 zo dňa 14. 2. 2017

Anotácia:

Krajský súd Trenčín v predkladanom rozhodnutí posudzoval povahu vyhlásenia obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku, podľa ktorého môže obžalovaný vyhlásiť, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe, resp. že nepopiera spáchanie skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe. V predmetnom prípade prokurátor vyslovil názor, že povaha vyhlásenia obžalovaného je v podstate formálna a nijakým relevantným spôsobom nenapomáha príslušným orgánom pri objasňovaní trestnej činnosti. Význam vyhlásenia tkvie podľa prokurátora v tom, že má ušetriť súdu čas a zrýchliť súdne konanie.

Krajský súd Trenčín na rozdiel od prokurátora vyslovil názor, že vyhlásenie obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) (resp. c) Trestného poriadku musí byť posúdené ako poľahčujúca okolnosť, a to bez ohľadu na pohnútku, ktorá obžalovaného k vyhláseniu viedla. Vyhlásenie sa posúdi ako poľahčujúca okolnosť podľa ustanovenia § 36 písm. n) Trestného zákona, pretože nevyžaduje úprimnú lútosť, ktorú naopak vyžaduje poľahčujúca okolnosť podľa ustanovenia § 36 písm. l) Trestného zákona; obe dve spomínané poľahčujúce okolnosti sa navyše môžu podľa názoru súdu (odvolávajúc sa na judikatúru Najvyššieho súdu SR) aj kombinovať.

Právna veta:

Bolo by popretím zásadného významu kontradiktórneho vykonávania dokazovania na hlavnom pojednávaní vo vzťahu k výroku o vine, ako najdôležitejšej fázy objasňovania trestnej činnosti súdom, ak by vyhlásenie obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b)/alebo c)/ Tr. por. nemohlo byť považované za napomáhanie podľa § 36 písm. n)/ Tr.zák. Výrok o vine bez ohľadu na závažnosť trestnej činnosti totiž môže urobiť súd po prijatí takého vyhlásenia bez toho, aby na hlavnom pojednávaní musel k tomuto výroku vykonávať akékoľvek dokazovanie. Tento výrok pritom je právoplatný a nemožno ho ani napadnúť odvolaním a s jednou výnimkou ani dovolaním. Pri priznávaní tejto poľahčujúcej okolnosti pritom je bezvýznamná pohnútká, ktorá viedla obžalovaného k takémuto vyhláseniu. Na rozdiel od poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l)/ Tr.zák., tu ani nie je potrebné skúmať „úprimnosť“ takéhoto vyhlásenia. Cestou kladenia otázok podľa § 333 ods. 3 Tr. por. sa len skúma, či obžalovaný urobil takéto vyhlásenie dobrovoľne a súc poučený o všetkých právnych dôsledkoch pre neho plynúcich z takéhoto vyhlásenia. Tento vyššie uvedený právny názor je pritom v zhode s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako dovolacieho súdu (sp.zn. 4Tdo 63/2016), ktorým bolo rozhodnuté o správnosti použitia poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n)/ Tr.zák. prakticky za rovnakých podmienok, ako v tejto prejednávanej veci. Ďalej v odôvodnení tohto svojho rozhodnutia Najvyšší súd Slovenskej republiky výslovne tiež uviedol, že poľahčujúce okolnosti podľa §§ 36 písm. l)/ a 36 písm. n)/ možno priznať a zohľadniť aj kumulatívne.

Právna oblasť: Trestné právo

Právny inštitút: Poľahčujúce okolnosti, vyhlásenie obžalovaného

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 301/2005 Z. z. – § 257 ods. 1
300/2005 Z. z. – § 36

6. K účelnosti vynaložených trov právneho zastúpenia

Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 264/2016-39 zo dňa 17. 8. 2016

Anotácia:

Krajský súd nepriznal sťažovateľke náhradu trov konania z dôvodu, že neboli vynaložené účelne a zaviazal žalovanej zaplatiť sťažovateľke len sumu zodpovedajúcu zaplatenému súdному poplatku za žalobu. Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu nie je zrejmé, na čom založil svoj právny názor o neúčelnosti sťažovateľkou vynaložených trov právneho zastúpenia.

Právna veta:

Treba prisvedčiť názoru sťažovateľky, v zmysle ktorého zo žiadnych ustanovení ústavy ani Občianskeho súdneho poriadku (CSP) nemožno vyvodit' záver, že by účastníkovi konania (konkrétne v prerokúvanej veci právnickej osobe súkromného práva), ktorý má zamestnancov s právnickým vzdelaním a napriek tomu si zvolil zástupcu z radov advokátov, nemala byť priznaná náhrada trov konania. Za účelne vynaložené trovy konania podľa § 142 ods. 1 OSP (§ 251 CSP) možno pokladať iba také, ktoré museli byť procesnou stranou nevyhnutne vynaložené na to, aby mohla riadne obhajovať svoje porušené alebo ohrozené subjektívne právo na príslušnom súde. Trovy konania vzniknuté v súvislosti so zastúpením účastníka (strany sporu) advokátom je potrebné zásadne považovať za vynaložené účelne na riadne uplatňovanie, resp. bránenie práva na súde. Iba v celkom výnimočných situáciách, najmä v prípade zneužitia práva na zastúpenie advokátom, by mohlo ísť o trovy konania, ktoré by sa nedali kvalifikovať ako vynaložené účelne.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd aj v okolnostiach posudzovanej veci dospel k záveru, že výklad ustanovenia § 142 ods. 1 OSP (v súčasnosti § 251 CSP) krajským súdom v napadnutom rozsudku je arbitrárny a ústavne neutržateľný, keďže popiera účel náhrady trov konania, ktorým je kompenzácia výdavkov účastníkovi konania, ktoré musel vynaložiť v dôsledku protiprávneho konania, na účelne uplatňovanie alebo bránenie svojho práva. V súlade s tým je zákonná úprava náhrady trov konania založená na zásade úspechu v konaní, nie na zásade zásluhovosti. Úspešný je vo veci ten účastník konania, ktorého meritórnemu návrhu bolo vyhovené (mal vo veci plný úspech), čo je aj prípad sťažovateľky.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Trovy konania – Náhrada trov konania

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 Z. z. – § 251, § 255 až § 261

7. K povinnosti oprávneného rodiča vyzdvihnúť dieťa u povinného rodiča

Rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6CoP/1/2017 zo dňa 8. 2. 2017

Anotácia:

Krajský súd Nitra v predkladanom rozhodnutí posudzoval situáciu, v ktorej bol pôvodným rozhodnutím o úprave styku s maloletým dieťaťom styk s otcom upravený tak, že otec si maloleté dieťa síce v bydlisku matky vyzdvihol, dieťa však bolo matke vrátené v otcovom bydlisku, kam poň chodila matka. Tento spôsob úpravy styku bol súdom odsúhlasený na základe vzájomnej dohody oboch rodičov. Pri novom rozhodovaní o styku matka poukázala na svoje zdravotné problémy, ktoré by cestovanie pre maloleté dieťa do bydliska otca zhoršilo. Na základe uvedeného súd prvej inštancie rozhodol, že otec musí dieťa v bydlisku matky vyzdvihnúť a zároveň ho musí po vykonaní práva styku matke v jej bydlisku aj vrátiť. Otec voči uvedenej úprave podal odvolanie, Krajský súd Nitra mu však nevyhovel. Súd totiž poukázal na skutočnosť, že je ustálenou súdnou praxou, že rodič oprávnený k styku musí maloleté dieťa v bydlisku povinného rodiča nielen vyzdvihnúť, ale aj vrátiť; pokiaľ neexistuje iná dohoda rodičov, nie je možné povinného rodiča zaťažovať tým, aby dieťa odovzdával v bydlisku oprávneného rodiča; uvedené platí bez ohľadu na zdravotný stav povinného rodiča.

Právna veta:

Pokiaľ je mal. dieťa zverené do osobnej starostlivosti jednému z rodičov, a pokiaľ súd autoritatívnym spôsobom upravuje styk druhého rodiča s dieťaťom, je vždy upravený tak, že rodič, ktorý má právo na realizovanie svojho styku, si dieťa preberá pred bydliskom rodiča, u ktorého dieťa býva s tým, že na tom istom mieste aj po skončení styku odovzdá druhému rodičovi pred jeho bydliskom. Ak sa rodičia v predchádzajúcom rozhodnutí dohodli o inej úprave odovzdávania a preberania dieťaťa, bolo to len na základe ich dohody, a pokiaľ sa matka naďalej už nemieni participovať na pomoci otcovi pri preberaní dieťaťa, nemožno ju do takéhoto spôsobu nútiť. Preto súd prvej inštancie správne rozhodol, že otec je oprávnený si prísť pre dieťa do bydliska matky a taktiež je povinný ho v bydlisku matky odovzdať. Naviac odvolací súd podotýka, že zdravotné dôvody, na ktoré poukazoval súd prvej inštancie boli v konaní jednoznačne preukázané, nebol dôvod pochybovať o ich opodstatnenosti. Avšak i v prípade, keď by matka zdravotné problémy nemala, nemožno ju nútiť, aby suplovala povinnosť otca na vrátenie dieťaťa po skončení styku do jej bydliska, a preto ani nebolo potrebné porovnávať pomery týkajúce sa zdravotného stavu matky v čase predchádzajúceho konania a teraz.

Právna oblasť: Rodinné právo

Právny inštitút: Úprava styku s dieťaťom

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 36/2005 Z. z. – § 25

8. K nárokom majiteľa zmenky voči priamym dlžníkom pri nezaplatení splatnej zmenky

Rozsudok Vrchného súdu v Olomouci sp. zn. 4 Cmo 23/2016 zo dňa 7. 4. 2016

Anotácia:

Vrchný súd v Olomouci sa v predkladanom rozhodnutí vysporiadal s argumentáciou žalovaného v postavení rukojemníka priameho dlžníka zo zmenky, ktorý nesúhlasil s názorom, že prezentácia zmenky na zaplatenie je zachovávacím úkonom len vo vzťahu k nepriamym dlžníkom. Svoje stanovisko opieral o tvrdenie, že nedodržaním lehoty nezaniká právo na zaplatenie zmenkovej sumy vystaviteľom a jeho ručiteľom a v prípade nepredloženia zmenky na zaplatenie majiteľovi zostane len prijímateľ, voči ktorému bude možné až do uplynutia premlčacích lehôt uplatniť právo na vyplatenie zmenkovej sumy bez postihových práv. Podľa žalovaného tak vznik postihových práv nepripadá do úvahy, ak majiteľ zmenky túto nepredloží na zaplatenie alebo ak napríklad doplní na blankozmenku dátum splatnosti, ktorý už uplynul. Uvedeným postupom podľa žalovaného dochádza k tomu, že priamym dlžníkom je znemožnené vyhnúť sa navyšovaniu dlžnej čiastky pomocou postihových práv. Vystaviteľ vlastnej blankozmenky (a tiež jeho ručiteľ) nepoznajú v dobe podpisu zmenky presný dátum jej splatnosti ani výšku zmenkovej sumy; bez predloženia zmenky na zaplatenie vystaviteľ blankozmenky ani nevie, kedy a akú čiastku zaplatiť, dokiaľ mu nie je zmenka na zaplatenie predložená.

Vrchný súd v Olomouci a argumentáciou žalovaného nesúhlasil a uzavrel, že právne následky predloženia zmenky na zaplatenie voči priamemu zmenkovému dlžníkovi nastávajú aj doručením zmenkového platobného rozkazu s rovnopisom žaloby uvedenému dlžníkovi; vystaviteľ vlastnej zmenky má podľa čl. I § 78 ods. 1 Zákona zmenkového a šekového rovnaké postavenie ako prijímateľ zmenky cudzej, ktorého nároky upravuje čl. I. § 28 ods. 2 Zákona zmenkového a šekového tak, že ak nie je zmenka zaplatená, má majiteľ proti prijímateľovi priamy nárok zo zmenky na všetko, čo je možné žiadať podľa § 48 a 49 Zákona zmenkového a šekového. O zmenkovom postihu je možné podľa názoru súdu hovoriť len vo vzťahu k dlžníkom nepriamym (§ 43 ods. 1 Zákona zmenkového a šekového). Len vo vzťahu k nepriamym dlžníkom je základným predpokladom uplatnenia zmenkových práv predloženie zmenky priamemu dlžníkovi na zaplatenie a odmietnutie platenia priamym dlžníkom.

Právna veta:

Ak nie je zmenka pri splatnosti zaplatená, má majiteľ proti priamym zmenkovým dlžníkom priamy nárok zo zmenky na všetko, čo je možné žiadať podľa § 48 a 49 zákona č. 191/1950 Zb. Na výkon a zachovanie tohto priameho práva proti akceptantovi zmenky cudzej či vystaviteľovi zmenky vlastnej nie je potrebná ani prezentácia na zaplatenie ani protest pre neplatenie.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Zmenka

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 191/1950 Zb. – čl. I § 28 ods. 2, § 43 ods. 1, § 48, § 49, § 78

pre ČR: 191/1950 Sb. – čl. I § 28 odst. 2, § 43 odst. 1, § 48, § 49, § 78

9. K uloženiu poriadkovej pokuty právnemu zástupcovi pre neúčast' na pojednávaní

Rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/34/2016 zo dňa 6. 10. 2016

Anotácia:

Krajský súd Nitra v predkladanom rozhodnutí zrušil rozhodnutie Okresného súdu Nitra, ktorý uložil poriadkovú pokutu právneho zástupcovi žalobcu s odôvodnením, že jeho nedostavením sa na pojednávanie došlo k hrubému sťažaniu postupu súdu. Právny zástupca žalobcu však svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil a zároveň navrhol, aby súd rozhodol na základe predložených dôkazných prostriedkov; v predvolaní na pojednávanie zároveň nebolo výslovne uvedené, že účasť právneho zástupcu žalobcu na pojednávaní je nutná.

Krajský súd Nitra následne konštatoval, že skutkové okolnosti prípadu neodôvodňujú uloženie poriadkovej pokuty, a to práve s odkazom na skutočnosť, že súd prvej inštancie v predvolaní nezdôraznil nutnosť účasti právneho zástupcu žalobcu na pojednávaní. Zohľadnil tiež skutočnosť, že súdu prvej inštancie bolo zo strany právneho zástupcu žalobcu zaslané ospravedlnenie, a to aj napriek tomu, že bolo zaslané až v deň pojednávania a k jeho založeniu do spisu došlo až po pojednávaní. Z rozhodnutia Krajského súdu Nitra vyplýva, že pokiaľ všeobecné súdy v predvolaní účasť právneho zástupcu strany sporu na pojednávaní výslovne nevyžadujú a tento navyše koná tak, aby jeho neúčast' na pojednávaní nemala za následok obštrukcie vedúce k predlžovaniu sporu, nemôže byť neúčast' hodnotená ako hrubé sťažovanie postupu súdu.

Právna veta:

- I. Poriadková pokuta slúži na to, aby súd mohol vynucovať a upevňovať svoju autoritu všade tam, kde by mohla byť neprípustnými zásahmi ohrozená, a aby mohol pomocou tohto opatrenia zabezpečiť dôstojný a nerušený priebeh konania, a tým aj rýchlu a účinnú ochranu občianskych práv. Zákonom ustanovené poriadkové opatrenia sú krajnými opatreniami, ktoré má súd využiť až po tom, ako sa miernejšie prostriedky minuli svojim účinkom. Súd môže uložiť poriadkovú pokutu nielen strane sporu, ale aj iným subjektom, ktoré majú v konaní nejakú povinnosť. Civilný sporový poriadok v ustanovení §102 uvádza príkladný výpočet možných dôvodov uloženia poriadkovej pokuty. Keďže výpočet v § 102 CSP nie je taxatívny, súd môže uložiť poriadkovú pokutu aj v iných prípadoch tomu, kto sťažuje postup konania.
- II. Odvolací súd zistil, že vo veci bolo vytýčené pojednávanie na deň 11. 03. 2015 s tým, že na predvolaní súd právneho zástupcovi žalobcu uviedol, že jeho účasť na pojednávaní je nutná. Toto pojednávanie bolo z dôvodu PN sudkyne zrušené a bol stanovený ďalší termín pojednávania 13. 05. 2015, pričom v tomto predvolaní už nebolo uvedené, že účasť právneho zástupcu žalobcu je nutná. Tohto pojednávania sa právny zástupca žalobcu nezúčastnil, pričom v deň pojednávania právny zástupca žalobcu zaslaný súdu ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávaní, ktorú odôvodnil zbytočným navyšovaním nákladov konania a navrhol, aby súd rozhodol na základe predložených listinných dôkazov.
- III. Z uvedeného dôvodu mal odvolací súd za to, že pokiaľ sa právny zástupca žalobcu nedostavil na pojednávanie dňa 13. 05. 2015, pričom na predvolaní na toto pojednávanie nebolo uvedené, že jeho účasť je nutná, svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil a nežiadal pojednávanie odročit', takýmto jeho konaním nedošlo k takému hrubému sťažaniu postupu súdu, ktorý by odôvodňoval uloženie poriadkovej pokuty.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Poriadková pokuta

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 Z. z. – § 102
pre ČR: 99/1963 Sb. – § 53

10. Neoprávnený odber plynu bez uzatvorenej zmluvy a začiatok plynutia premlčacej doby

Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 2904/2016 zo dňa 21. 9. 2016

Anotácia:

Publikované rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky vysvetľuje, že aj v prípade neoprávneného odberu plynu bez riadne uzatvorenej zmluvy môže ísť o formu úmyselného konania zakladajúceho začiatok plynutia desaťročnej objektívnej premlčacej doby nároku na náhradu škody.

Rozhodnutie bolo na zasadaní občianskoprávneho a obchodného kolégia Najvyššieho súdu ČR v máji 2017 schválené na uverejnenie v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk.

Právna veta:

Neoprávnený odber plynu bez riadne uzatvorenej zmluvy môže mať formu úmyselného konania zakladajúceho začiatok plynutia desaťročnej objektívnej premlčacej doby nároku na náhradu škody.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Zodpovednosť za škodu, Premlčanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – § 106 ods. 1, 2
pre ČR: 40/1964 Zb. – § 106 odst. 1, 2

11. Povaha zodpovednosti za škodu spôsobenú správcom pri výkone jeho funkcie

Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29 ICdo 49/2014 zo dňa 28. 7. 2016

Anotácia:

Publikované rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky vysvetľuje, že zodpovednosť za škodu spôsobenú správcom konkurznej podstaty pri výkone jeho funkcie je zodpovednosťou objektívnou, u ktorej prípadné zavinenie správcu alebo absencia tohto zavinenia, nehrá žiadnu úlohu.

Rozhodnutie bolo na zasadaní občianskoprávneho a obchodného kolégia Najvyššieho súdu ČR v máji 2017 schválené na uverejnenie v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk.

Právna veta:

Povaha zodpovednosti za škodu spôsobenú správcom konkurznej podstaty pri výkone jeho funkcie je zodpovednosťou bez ohľadu na zavinenie (tzv. objektívnou zodpovednosťou).

Samotná voľba niektorého z predpísaných (taxatívne určených) spôsobov speňaženia správcom sama osebe nevedie k záveru, že správca pri výkone funkcie porušil zákonom stanovenú alebo súdom uloženú povinnosť, ani k záveru, že porušil povinnosť postupovať s odbornou starostlivosťou.

Právna oblasť: Obchodné právo, Konkurzné právo

Právny inštitút: Správca, zodpovednosť za škodu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 7/2005 Z. z. – § 86, § 87 ods. 9
pre ČR: 182/2006 Sb. – § 37

12. Zodpovednosť štátu za škodu a konanie o udelení povolenia na trvalý pobyt

Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 2928/2016 zo dňa 8. 11. 2016

Anotácia:

Publikované rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky vysvetľuje, že konanie o povolenie na trvalý pobyt nepodlieha úprave obsiahnutej v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a teda v súvislosti s týmto konaním nemožno od štátu úspešne uplatňovať nároky spojené s nesprávnym úradným postupom, prípadne vznikom nemajetkovej ujmy okrem iného za neprimeranú dĺžku takéhoto konania.

Právna veta:

Na konanie o povolenie na trvalý pobyt sa nevzťahuje čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Zodpovednosť štátu za škodu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 209/1992 Zb. – čl. 6 ods. 1, 514/2003 Z. z. – § 9, § 17
pre ČR: 82/1998 Sb. – § 13, § 31a, 209/1992 Sb. – čl. 6 odst. 1

13. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom u osoby s nízkym vekom

Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 3466/2015 zo dňa 18.10. 2016

Anotácia:

Publikované rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky rozširuje judikatúru zakladajúcu nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v neprimeranej dĺžke konania záverom, že takýto nárok patrí aj osobe, ktorá si v dôsledku svojho nízkeho veku neuvedomuje priebeh konania.

Rozhodnutie bolo na zasadaní občianskoprávneho a obchodného kolégia Najvyššieho súdu ČR v máji 2017 schválené na uverejnenie v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk.

Právna veta:

Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v neprimeranej dĺžke konania vzniká aj účastníkovi, ktorý si v dôsledku svojho nízkeho veku neuvedomuje priebeh konania.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Zodpovednosť štátu za škodu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 514/2003 Z. z. – § 9, § 17
pre ČR: 82/1998 Sb. – § 13, § 31a

14. K výške zadostučinenia za nemajetkovú ujmu pre procesného nástupcu pôvodného účastníka konania

Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 3945/2014 zo dňa 4. 10. 2016

Anotácia:

Publikované rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky vo vzťahu k nárokom za nemajetkovú ujmu vzniknutú v dôsledku neprimeranej dĺžky konania vysvetľuje, že táto výška by pre procesného nástupcu pôvodného účastníka konania nemala presahovať výšku zadostučinenia, ktoré by za túto časť konania náležalo jej právnenému predchodcovi.

Rozhodnutie bolo na zasadaní občianskoprávneho a obchodného kolégia Najvyššieho súdu ČR v máji 2017 schválené na uverejnenie v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk.

Právna veta:

Výška zadostučinenia za nemajetkovú ujmu vzniknutú v dôsledku neprimeranej dĺžky konania by pre procesného nástupcu pôvodného účastníka konania nemala presahovať výšku zadostučinenia, ktoré by za túto časť konania náležalo jej právnenému predchodcovi.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Zodpovednosť štátu za škodu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 514/2003 Z. z. – § 17

pre ČR: 82/1998 Sb. – § 31a

15. K určitosťi dojednania o zmluvnej pokute vo väzbe na dodržanie splatnosti faktúry

Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 31 Cdo 2674/2014 zo dňa 19. 10. 2016

Anotácia:

Publikované rozhodnutie veľkého senátu občianskoprávneho a obchodného kolégia Najvyššieho súdu Českej republiky sa týkalo posúdení konkrétneho zmluvného dojednania ako vyjadrenia spôsobu dojednania zmluvnej pokuty v prípade, že nebude dodržaná splatnosť faktúry vychádzajúcej zo zmluvných podmienok s tým, že v takom prípade bude dofakturovaná čiastka poskytnutej zľavy k plnej úhrade inzercie.

Aj napriek pochybnostiam časti členov občianskoprávneho a obchodného kolégia Najvyššieho súdu Českej republiky o správnosti takéhoto riešenia bolo rozhodnutie na zasadaní občianskoprávneho a obchodného kolégia Najvyššieho súdu ČR v máji 2017 schválené na uverejnenie v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk

Právna veta:

Dojednanie v znení : „V prípade, že nebude dodržaná splatnosť faktúry vychádzajúca zo zmluvných podmienok, bude dofakturovaná čiastka poskytnutej zľavy k plnej úhrade inzercie“, je dostatočne určitým dojednaním o zmluvnej pokute.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Zmluvná pokuta

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – § 544 ods. 1, 513/1991 Zb. – § 300

pre ČR: 40/1964 Sb. – § 544 odst. 1, 513/1991 Sb. – § 300